

študirati sicer pa štado češki profesorji vsakemu v vsakem oziru zelo na roko. Pogoji za vstop na českoslovansko trg. akademijo v Pragi so sledeči: 1. Absolviranje 4. razreda realke, gimnazije, oziroma meščanske šole z dobrim uspehom. 2. Priglašuje se od 1. mal. srpana do 15. kimovca pri ravnateljstvu Češkoslovanske akademije obhodni v Praze. Svetovali bi pa, da si priglasijo vsak kolikor mogoče hitro, ker se lahko zgodi, da kdo radi prevelikega števila priglasjenih pozneje ni sprejet. K priglasitvi naj vsakdo priloži zadnje spričevalo, krstni list in K 10.— za vpisnino. Študij traja 4 oziroma 3 leta. Kdor želi natančnejših informacij glede trg. akademije, naj se obrne na ravnateljstvo Češkoslovanske akademije obhodni v Praze, ali na enega od sledečih: Rus Srečko, p. Lukovica, Gorenjsko. Sirc Fran, Praha II. Ječna ul. 8/II. p; v počitnicah Kranj; Toman Ciril, Praha II. Puchmajerova ulica 24/II. p; med počitnicami Moravče, Gorenjsko. Letos študira tu 5 Slovencev. Da je to število za Slovence prepičilo, popolnoma nezadostno, in ako primerjamo, da je čeških trg. akad. čez 2500 (v Pragi, Plzni, Chrudim, tedaj bi moral poslati naš narod najmanj 200 svojih sinov vsaka 4 leta na trg. akademije. To število bi pa bilo še premajhno z ozirom na to, da danes pri nas sploh nimamo trg. akademikov in pa da drugi narodi lahko konkurirajo z akademičnim trgovskim naraščanjem.

Slovenski stariši, pošljite torej svoje sinove na trg. akademijo, ter skrbite, da Vaši sinovi dobe tudi v trgovini ono izobrazbo, katero z ozirom na našo ugodno geografično trgovsko lego potrebujejo, našemu narodu pa s tem v trgovini pridobite ono mesto, katero mora imeti.

Srednješolci, ne pozabljajte pri izbiranju stanu na trgovino, katera Vam nudi tako lepo bodočnost in toliko zanimivosti.

Za slovenske trgovske akademike v Pragi: Sirc, Rus, Toman.

Prad strahovitimi poletnimi obočelastmi: bljevanjem, drisko, črvesnim katarom itd. more mati svoje ljubljenske uspešno varovati, samo do jih prohranja s »Kufeko«. Natančneje pojasnilo o pravilnem preživljanju in negovanju otrok obsega sešitek »Der Säugling«, ki ga je spisal zdravnik za otroke in ki se zastonj dobiva v prodajalšču ali pri R. Kufeko, Dunaj III.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Črnič. (Vislice.) — Gotovo se začudite, g. urednik naslovu. No pa le nič čudenja. V Črničah in tudi v Batujah imamo vislice (»gavge«). Da »gavge«, »gavge« in veste kje? V Črničah namreč v farovžu v štali, v Batujah pa v farovžu na dvorišču.

jasno migljati. Rosa je kapala z breskev, ki so cvetele tako bujno, da so bile videti, kakor da so gnete s slano. Nikdar nisem videl krasnejšega pogleda. Sredi nasada je stala majhna hiša, bela kakor lotos, zračna kakor ptičje gnezdo. Lesk konstelacij, zarečih na nebu, se je odbijal od njenih srebrnih sten, v katerih so se ogledovale, kakor v vodi.

Pred to hišo postavijo sužnji palankin. In končno ostanem sam: vsi, sužnji, deklice in godci so izginili.

Iz palankina je zazvenel sladki, sanjavi, pritajeni glas Mingejin: »Pri cilju sva. Pri paviljonu sva, ki se imenuje »Blagor na vrtu cvetočih breskev«.

Vzel sem ključ in odprl palankin. Nekaj kakor blesk belih žarkov mi je padlo v naročje, Mingeja, zagaljena s pajčolanom. Nesel sem jo v paviljon. Vstopila sva v majhno sobo, ki se mi je zdela prevlečena z blagom, tkanim iz nitij breskvinih cvetov in iz zmrzle rose. Sedemkrat sva se poklonila ognjišču, na katerem je gorel miren, blede modrikast ogenj. Potem sem jej snel pajčolan. Oblečena je bila v belo svilo, posejano z breskvinimi cvetovi. Tudi njeni lasje so bili ovenčani z istim cvetjem. Na mizici je stala srebrna kupa z vinom. Skupno sva ga izpila.

»Zdaj sem tvoja, moj soprog«, je šepetala Mingeja in pokleknila pred menoj.

Zelo praktično je napravljeno to čudno orodje: po koncu sta postavljena v zemljo dva kola, in na vrhu teh dveh kólov je po čez železen klin s kola v kol. Vse skupaj pa se »juglje« kakor kravi rep.

Mi si ne moremo raztolmačiti, čemu kar meni nič, tebi nič, ta naprava v naših farovžih. Da bi ljudi tu gori vesili, tega ne, saj vendar ne živimo v času inkvizicije. Nekdo je baje vprašal najbolj pobožno ženo cele črniške županije, da kaj te »gavge« pomenijo. No velepobožna »ta mlada« ni vedela. Neki hudomušnež je pa konstatiral kaj da bo iz tega orodja. Naši nunci v Črničah in Batujah da imajo baje na skrivnem, par zelo majhnih fantičev iz Črnič in Batuj, katerim bi radi vcepili v nizke glave nizkih postav »vervanje«, da je čuk pobožna in brhka ptica. Ti fantiči da pojdejo baje gori na te »gavge«, na tisti železen »cvček«, ki je od zgoraj počez. Kaj da jih obesijo? Ne, saj so zadosti »štrafani«, ker nimajo rašča. Kaj pa? Ali se bodo tu gori za zabavo gugalj? (Ker se to orodje namreč guglje kot kravi rep). Mogoče.

Sicer pa dosedaj nam ni nič jasnega, zakaj bodo rabili po farovžih te »gavge«. Ako nam tega velepobožna gospa »Maltova« iz Črnič ne pojasni, tedaj bomo še vedno v strahu, da bodo tu gori naši nunci ta hude liberalce vesili. Joj, strah je grózna reč!

Iz sežanskega okraja.

Pevsko-bralno društvo »Tomaj« v Tomaju priredi 29. t. m. na pri. nik sv. Petra javni ples na dvorišču g. M. Čufuta-Ucmana. Svira narodna godba s Proseka pod vodstvom g. Majcena. Ples prične ob 1/2 eni popol. in se vrši do 11. zvečer. Morebitni dobiček namenjen je javni ljudski knjižnici, za kar se nadeja odbor obilne udeležbe.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za goriško žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda se je nabralo na prvem Sokolskem plesu v Števerjanu v gostilni g. Paljevca K 760. K tem je prispeval rekrut g. Romuald Makuc K 2, ker noče kupiti vojaške kape. — V isti gostilni je nabral brat Frid. Maraz med števerjanskimi fanti K 2 tudi v prid družbi.

Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda ima prav lepe, nove, originalne razglednice v zalogi. Pričakujemo naročil! Motiv: »Iz narodnega življenja Slovencev«.

Izkaz darov za podružnično veselico sv. Cirila in Metoda, ki se bo vršila dne 4. julija pri Katariniju. (Dajle). Tvrška Hedžet-Koritnik je darovala majhen prtč za na mizo; gospa prof. Seidlova 10 kron ter pozneje še en dar za buffet; gospod Kutin, trgovec, 1 kg kave; gospa Fajnger eno škatljo rutic; gospod Bisail, trgovec, za pet bluz blaga; gospa Spinčič-

Pritisnil sem jo na svoje srce. »O ti blagor na vrtu cvetočih breskev!« sem vskliknil. Več nisem mogel reči.

Skozi odprta okna so svetile zvezde na najino srečo, in veja cvetoče breskve, ki je rasla skozi okno v sobo, je zatreptala kakor da naju blagoslovlja, ko sem nesel Mingejo za svilnat zastor, ki naju je skrival tudi pred zvezdami. Sama, sama sva hotela biti, brez teh večnih, svetlih svedokov, ki so videli že toliko blagra — in toliko plakanja.

Ko se je svitalo jutro, me je zbudil dež žgočih solza, tekočih na moje obličje iz Mingejinih oči.

»Čas je, da odideš«, pravi ihté. »Zakaj me podiš od sebe? Pri tebi ostanem ali pa pojdi ti z menoj. Naj izve za najin blagor in srečo celi svet«.

Mingeja prebledi kakor smrt. Posuši si solze in pravi slovesno: »Če ti je drago moje življenje, če tvoja ljubezen ni laž, te rotim pri najini sreči, naj moje ime v človeški družbi nikdar ne pride preko tvojih ustnic. Nikdo na širnem svetu ne sme najine sreče niti slutiti. Ne vprašaj, zakaj se skrivam. Izveš to enkrat, a med tem mi zaupaj. Ako spregovoriš, pa umrjem, in izgubiš me na veke.«

»Toda kako morem brez tebe živeti?«

(Dajle prihodnjic.)

Drufovka en tapet za noge ter čašo z napisom v narodnih barvah. — Odbor se toplo zahvaljuje vsem blagim darovalcem ter se nadeja od rodoljubja goriških Slovencev in Slovencev še mnogo lepih darov v korist in prospelj naše prepotrebne šolske družbe. Darove sprejemajo gg. Drufovka, dr. Faganefova in Komačeva.

Računski listi družbe sv. Cirila in Metoda bi bili lahko zdaten vir dohodkov, če bi se vsi zavedni rodoljubi posluževali pri plačilih teh listkov, žal da je še mnogo tvrdk, ki nimajo teh listkov. Letoviška sezona je tu, gostilničarji po letoviščih, ste že naročili listke?! **Slovinci zahtevajte vsepovsod naše listke.**

Domače vesti.

Javni nastop učencev glasbene šole Pevskega in glasbenega društva v Gorici bo 29. t. m. ob 10. uri predpoludne v dvorani Trgovskega doma. Kakor prejšnja leta bodo tudi letos učenci in učenke violinske in klavirske šole P. in gl. društva izkazali v javnem nastopu svoj napredek v sedanjem šolskem letu, ki se bliža koncu. To pot pa nastopijo tudi dijaki pevske šole. Spored je tako sestavljen, da bo nudil verno sliko skrbnega pouka v igri na gosli in glasovir in pa zlasti v zborovem petju. Vpričo precejšnjega števila učencev, bodo mogli le nekateri nastopiti in je spored glasbenih in pevskih točk tako sestavljen, da bo dovršen v dveh urah, to je, do poldne. P. n. občinstvo je tem potom vabljeno, da prisostvuje pri tem nastopu, da pobodri mladino v njenem glasbenem in pevskem stremljenju, in da se obenem prepriča o delovanju naše glasbene in pevske šole. Vstop je brezplačen. Tiskani sporedi bodo občinstvu na razpolago.

Pevsko in glasbeno društvo vabi gg. pevce k pevski vaji v petek 25. t. m. ob 8 1/2 zvečer, gg. pevke pa v ponedeljek ob 6. Prosi se točnosti.

Veselica »Slov. bralnega in podpornega društva« v Gorici se bode vršila, kakor že objavljeno, na dan sv. Petra in Pavla na Katarinijevem vrtu.

Dolžnost nas kliče, da vsak po svojih močeh pripomore do dobrega uspeha veselice.

Sodeč po predpripravih, bo letošnja veselica ena najlepših, kar jih je priredilo društvo dosedaj. Krasen vrt je docela prenovljen in že sam na sebi jako privlačen. Vspored bo obsegal petje, godbo, polževo dirko, šaljivo pošto, ples in razna presečenja. Na vrtu bosta na razpolago 2 bufeta, v katerih se bode prodajalo različno pecivo, fina vina in likerji. Vse to prevzamejo v oskrbo naše vrle dame, ki bodo prodajale v korist naše prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda.

Opozarjamo sl. občinstvo, da je namenjen morebitni čisti preostanek društveni bolniški blagajni, ki podpira obolele člane v slučaju bolezni.

Z ozirom na blag namen, ki ga ima društvo, je pričakovati, da se udeleži občinstvo v polni meri veselice in s tem pripomore do dobrega uspeha.

Za to naj vsak agitira med svojimi znanci in prijatelji, da napolnimo vrt do zadnjega kotička.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici vabi svoje gg. člane, da se udeleže veselice na Ajševici v nedeljo, dne 27. t. m. polnoštevilo. Orodje iz društvenih prostorov ob 2. uri pop.

Poslanec Bugatto o slabosti »laške« Gorice. — Pred kratkim je bil v Gradišču ob Soči shod, na katerem je govoril tudi državni poslanec Bugatto. Dotaknil se je med drugim razmerja med Gorico in Gradiščem ob Soči ter rekel o Gorici, da se ne more ubraniti slovenske »invazije«, čeprav je finančno najmočnejša (!) v deželi, in če si ne more sama pomagati, kako naj pomaga Furlaniji? — Hud tobak za velike laške lažliberalce v Gorici, ki povdarjajo venomer, da je Gorica središče furlanskega dela dežele ter da mora Furlanija le v njej videti svojo zaščitnico. Bugatto pa je rekel, da goriški Lani so taki revčki, da si še sami ne morejo pomagati; kaj hočejo torej pomagati Furlaniji! Zavzel se je za procvit Gradišča, ki je središče Furlanov, ter žel pri furlanskih zborovalcih obilo pohvalo, pri Lahih v Gorici pa si je nakopal še večje nasprotstvo.

»Na pomoč goriškemu št. Ilju!« — Tako kliče neki čuk iz Podgore v »Mladosti«, glasilo vseh čukov. Podgora — goriški št. Ilj! Prismoda, kdor je to napisal. Št. Ilj na Štajerskem se sploh ne da primerjati s Podgoro. V št. Ilju že sedijo Nemci tako trdno, da jih Slovenci nikdar več ne preženejo. Klerikalci kričijo še le sedaj, da treba pomoči št. Ilju, poprej pa so mirno gledali, ko je kupovala Švedska marka kos za kosom slovenske zemlje ter naseljevala na njej protestantske Nemce. Občina je v nemških rokah in težko bo jo še kedaj iztrgati iz grabežljivih nemških rok. Takih razmer kot so v št. Ilju na Štajerskem ni v Podgori in mislimo, da je narodna zavest taka, da razmere v Podgori ne postanejo nikdar niti slične onim v št. Ilju. Appetit Lahov po Podgori je res velik, toda v slovenski moči je, da ostanejo le pri apetitu ter se nikdar ne izpolnijo njihove želje. — Pa zakaj kličejo na pomoč, »goriškemu št. Ilju«? Čuk k bi mislil, da hočejo pričeti kako akcijo v prid Podgori, ki bi zagrenila Lahom vsako poželenje po njej. A kaj še! Čuki hočejo nastopiti v Podgori ter prirediti tam na jesen velikansko čukovsko slavnost! Zato »na pomoč goriškemu št. Ilju!« Za poč't! Čuki bodo reševali »mejo«, in sicer narodno in versko! Kdo se ne smeje, kdor pozna поблиže čukovstvo! Čuki so sami malobrihtni klerikalci, katere vodijo na povodcu g. nunci. Rekrutirajo se iz najslabših ljudij: Mi jih poznamo celo vrsto, ki so opetovano sedeli v luknji radi raznih nelepil rečij, sedaj pa paradirajo med čuki. In taki ljudje naj bi reševali naše meje! Norčevati se iz obmejnih dela, se pravi to, ako se na tak način dela reklamo za neumno čukarsko prireditve, kakor jo dela čuk iz Podgore v »Mladosti«. S r a m o t a slovenskemu narodu so čuki, ne pa narodni branitelji na mejah! Kdor kaj drži nase, ne gre med čuke!

O občinskem statutu mesta Gorice je govoril poslanec Bugatto na shodu v Gradišču ob Soči. Rekel je, da je zadnji čas, da se ga reformira. Laški liberalci v Gorici pa se boje preembe po mnenju Bugattovem iz narodnostnih ozirov. Dan današnji je občinski svet v Gorici laški, ker pa pozna narodnostno razmerje, ne ve, kako bi spremenil statut ter cinca in menca med da in ne glede uvedbe splošne in jednake volilne pravice za mestni svet goriški. — Mi smo z Bugattom jednakega mnenja, naj se izvede reforma občinskega statuta, pa seveda res s splošno in jednako volilno pravico.

Slovinci, Meščani in okoličani! Na dan sv. Petra in Pavla vsi na veselico Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici!

Cvetke števerjanskih čukov. — Surovost števerjanskih »čukov« se kaže od dne do dne v večji meri. Napadajo — brez vsakega vzroka — z raznimi psovskami na poti in povsod poštene in popolnoma mirne ljudi, če niso njihovi pristaši. V svoji pravi luči so se pokazali ti junaki v nedeljo 20. t. m. Ta dan je namreč priredil »Sokol« v št. Ferjanu na prostorih gosp. Mihe. Paljevca društveni ples. To pa ni bilo po volji »čukom«; za to so se zbrali v izvenredno velikem številu v neki krčmi, ob poti, da bi izzivali mimoidoče drugega mišljenja. Obnašali so se tako, da je človek dobil vtis, kakor bi bila to kaka tolpa pobeglih divjakov. Vredno je omeniti, da so se v tej podivjanosti posebno odlikovale nekatere »Marijine hčere«; bile so tako vnete napadalke, da so pozabile celo na medaljco okolo vratu. Najbrže je tako napadanje in sramotenje svojega bližnjega po njunih načelih dobro, krščansko in Bogu dopadljivo opravilo! Morda so za taka početja tudi kaki posebni odpustki?

Priznati pa se mora, da »čuki« napredujejo bolj in bolj v surovosti in podivjanosti. Zato pa zaslužijo, da nekoliko avancirajo in jih odslej imenujemo »podivjani čuki«. Kolovodje teh podivjancev so zares lahko ponosni na svojo držal. Za danes toliko!

V Dornbergu se je vršila v nedeljo napovedana veselica lepo in v splošno zadovoljnost. Poročilo priobčimo. — Čutil pa je potrebo nagajati sam župnik Lovre Točobran, ki je plačal svojim 62 litrov vina in pa čuka je ustanovil; obljubil je čukom 100 K. Nagajal je iz same naklonjenosti do družbe sv. C. in M. Čuki so se obnašali grdo ter napadli surovo mirne

Gradiškovce. Točebnan jih je vesel! Pa se bo še masčevala ta hudobija!

3 otroke obgrizel stekel pes. — Dne 15. t. m. se je utrgal gospodarju Jos. Pahorju št. 2. v Opatjemselu z verige pes ter je tekel po vasi. Objedel je tri otroke: 10 letnega Fr. Pahorja št. 29., Marijo Peric, staro 12 let, in Andreja Perica, starega 15 let, oba št. 71. Ker se je takoj slutilo, da mora biti pes stekel, ga je kmalu na to ob-strelil g. učitelj, na kar so ga ubili drugi. Glavo so poslali takoj na Dunaj, kjer so konstatirali, da je bil pes stekel. Omenjeni tri otroke so poslali radi tega v ponedeljek 21. t. m. v Pasteurjev zavod na Dunaj. — Sodil se, da je Pahorjevega psa obklal kak drug pes, ki je potem tekel kdo ve kam. Zato se priporoča veliko pazljivost pred psi!

Od kod dobiva »Corriere Friulano« podpore? — Včerajšnji »L'Eco« pravi, da 3000 K, katere bo moral plačati »Corriere« za tiskovno pravdo, ne pomenijo pogina, tega lista, ki dobiva denar iz tajnih fondov z mize nemškega ministra-rojaka Schreinerja na Dunaju pa doli od žida Nathana, župana v Rimu. — Pa dež, hipotečna banka v Gorici, ali še daje »Corrieru« subvencijo???

Veliko veselico priredi šolska mladina dne 29. t. m. ob 4^{1/2} uri pop. na dvorišču gosp. Valentinciča v Plavcih. Na vsopred: Petje, otroški, mešani in moški zbor, deklamacije, prizori, igra, sreča, dirka, umeten ogenj. K obilni udeležbi vabi vodstvo.

Slovinci! Vaš narodni ponos zahteva, da pridete na veselico »Slovenskega bralnega in podpornega društva« v Gorici v obilnem številu.

V Rihembergu se dogajajo glasom poročil jako čudne reči. Da bi se vse popisalo, potrebovali bi več romanopiscev. V dopisu iz Rihemberga v »Soči« in »Primorcu« z dne 8. t. m. se je le nekoliko namigovalo. Sedaj pa že zrejajo hruško za hruško.

Kakor se vidi, so Rihemberžani dobri proroki. Že lansko leto je »Soča« v dopisih iz Rihemberga marsikaj namigovala in so se celo napravili raznovrstni koraki za povzdigo napredka. Marsikatero uho je bilo tačas gluho; mogoče pa pride vendar čas, ko se bodo strinjali tudi mero-dajni krogi z namenjem rihemberških »liberalcev«.

Za sedaj — punktum!

V Trziču so spustili v morje tam zgra-jen parnik »Lokrum.«

Tobakarnari pri finančnem ministru. — Pod vodstvom drž. poslanca dr. Maranija je prišlo pred nekaj dnevi vodstvo organiziranih tobakarnarjev, obstoječe iz društv. predsednika Matzku, podpredsednika pl. Makovski in Lechner (Gradec) dež. predsednikov Giralidi (Trst), Schwarz (Gorica) in redakter Th. Porges k finančnemu ministru dr. pl. Bilinskemu, da mu sporoči želje tobakarnarjev. — Finančni minister dr. pl. Bilinski je obljubil, da se hoče o željah natanko informirati, in v slučaju da je prejšnji fin. minister kaj obljubil, to storiti. Potem je šlo odposlanstvo k sekcijskemu šefu dr. pl. Kniazio-luckemu, kateri mu je sporočil, da se za-hteve tobakarnarjev že pridno preučujejo in da ministerstvo pripoznava zahteve za poboljšanje vsled nastalih potrebščin kakor tudi najemnine.

Nevarno je grozil 35-letni delavec Anton Mikoliš iz Vidma v Italiji svojemu tovarišu pri delu. Mikoliša so aretirali v Bovecu, kjer se je to zgodilo, ter ga pripeljali v Goriške zapore.

V Devinu se vrši danes starodavni znameniti konjski trg. Društvo »Ladija« je priredilo običajni veliki ljudski ples na dvorišču g. Urdiha. Pri plesu svira ve-teranska godba iz Mavhinj.

Listnica upravnistva: Čitalnica v Št. Petru na Krasu: Naročnina plačana do 1. 10. 09.

Zveza narodnih društev.

Veselica na Ajševici. — Kakor že ob-javljeno, priredi Nar. izobraževalno dru-štvo »Ajševica« na Ajševici v nedeljo svo-jo prvo veselico. Lep vsopred privabi gotovo mnogo izletnikov tudi iz mesta, posebno ko bodo peljali od 2. naprej tram-vajski vozovi goste izpred »Zvezde« na veselični prostor. Tamošnja slovenska šo-

la obhaja ravno v tem času svojo 25. let-nico. Prihodnje se pričobi vsopred.

Pevsko in bralno društvo »Venec« na Preserjahu priredi na Kresiji svojo prvo ve-selico dne 27. t. m. Želi se obilnega obi-ska. Na vsopred je pozdrav, deklamacija, petje, šaloigra. Po veselici ples.

Kmetško-izobraževalno društvo »Po-tok« v Jamljah priredi dne 27. t. m. na dvorišču g. Antona Sobana javno tombolo s plesom, kamor je vabljena vsa jameljska okolica. Srečke so po 40 v. Dobitka sta dva; in sicer tombola 100 K, činkvina 50 K.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Na prvem vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani, ki se je vršil leta 1907 se je govorilo mnogo lepega o napredku in važnosti slovenskega trgovstva. Med drugim se je tudi povdarjala potreba, da se ustanovi fond, s katerim bi se podpiralo slovenske trgovske sotrudnike, ki bi se hoteli etablirati v narodno ogroženih kra-jih, pa jim nedostaje sredstev za to. Zna-no je, da deluje na Češkem že več let tako društvo, katero dobiva lepe podpore od čeških denarnih zavodov, čeških trgovcev in industrijcev. Vsako leto pripomore dvem do štirim mladim trgovcem pri u-stanovitvi lastne trgovine v ogroženem ozemlju in ima pri tem delovanju dose-daj statistično dokazanega uspeha v devet-desetih slučajih izmed sto. In mi? Ali ni-mamo tudi mi ozemlja, kateremu preti ne-varnost, da ga zasede tujec ravno potom trgovine? Saj je dovolj znano dosledno delovanje »Südmarke«, ki posebno pod-pira trgovce in obrtnike v krajih, ki jih hočejo Nemci iztrgati iz naše posesti. Potom trgovine in obrti so prišli Nemci do vlade v vseh spodnještajerskih mestih in trgih. Mnogo dobrega kruha je še na Šta-jerskem, kakor tudi na Koroškem za slo-venske trgovce. Vsega tega kruha pa vendar ne smemo prepustiti brezbrizno tujcu, da se ta debeli od naših žuljev in povrh še pomenčuje svojo okolico. Zato preidimo od besed k dejanjem! Storimo tudi mi to, kar store Čehi in kar delajo že dolgo Nemci! Zbirajmo prispevke za štipendije poštenim in vseskozi strokov-no izobraženim in zanesljivo narodnim, slovenskim sotrudnikom, katerih imamo hvala Bogu dovolj, ki bi imeli veselje za trgovino v obmejnih krajih. Narodni svet za Štajersko in Slovensko trgovsko dru-štvo v Celju sta sklenila po možnosti real-izirati tozadevne sklepe I. vseslovenske-ga trgovskega shoda ter bodeta začela zbirati prispevke za štipendije, s katerimi se bode pomagalo slovenskemu trgovske-mu naraščanju pri otvoritvi trgovin v ob-mejnih, oziroma narodno ogroženih krajih. Prispevki naj se pošljejo na spodnje-štajerski Narodni svet v Celju ali Sloven-sko trgovsko društvo v Celju. Taisti se boba objavili v časovisih. Sprejema se vsak, tudi najmanjši dar s hvaležnostjo.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji 22. t. m. je napovedal železniški minister Wrba zboljšanje položaja poduradnikov in slug, reorganizacijo železn. obrata, reformo ta-rifov itd. Domobranski minister Georgi je povedal, da se zakon o dveletni vojaški službi predloži parlamentu tekom tega le-ta, orožnikom se zvišajo prejemki. Govor-ili so razni poslanci o potrebah svojih vo-ilnih okrajev. Seja je trajala pozno v noč. — Breiter je ostro napadal razne organe vojnega min. in tudi ministra samega. Zbornica je sprejela včeraj proračun dež. brambe, poljedelstva, železnic, trgovine in javnih del. Soc. demokratični predlog za sistiranje carin na žito in krmo do 31. jul. t. l. je izročen proračunskemu odseku.

Laška pravna fakulteta. — Prorač. odsek je nadaljeval včeraj razpravo o la-ški fakulteti. Slov. Gostinčar je govoril ob-širen govor, katerega ni končal do konca seje. — Jugoslovani so posegli po obstruk-ciji, ker je bil odklonjen njihov predlog, da naj se proračunski odsek ne sklīče, dokler ne bo rešena proračunska razprava v zbornici. — V parlamentarnih krogih se govori, da se namerava predlagati Lahom Koper za sedež vseučilišča, ker je proti Trstu toliko težkoč.

Razne vesti.

Posebna razprava z Nastičem v ve-lekdajniškem procesu v Zagrebu se je izvršila 21. t. m. in sicer tajno. — Brani-telja dr. Hinkovič in dr. Budisavljevič sta bila v Belemgradu te dni, da nabereta gra-diva za obrambo. Ko se je vračal dr. Hin-kovič, so mu v Zemunu pobrali vse spise in dokumente, med potjo mir je pa kar na-enkrat izginila prtljaga. Dr. Budisavljevič pa je bil v Zemunu aretiran.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju bo imelo svoj III. redni občni zbor 26. t. m. ob 8. zvečer. Lokal: »Zum Magistrat«, l. Lichtenfelsg. 3. Obenem se vrši istega dne četrtletniški večer.

Akad.-teh. društvo »Triglav« v Grad-cu bo imelo svoj III. redni občni zbor dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih dru-štva z običajnim vsopredom.

Vas Drnovo na Kranjskem je uničil požar. Zgorelo je nad 20 hiš in gospodar-skih poslopij.

Ruski učitelji, 350 po številu, pridejo v soboto v Prago. 50 ruskih učiteljev in učiteljice pride 9. julija na Slovensko.

V morje je padel z ladije v Pulju tele-grafist podčastnik Jurka. Začeli so ga li-tro iskati, pa brezuspešno. Jurka je doma z Moravkega.

V Mariboru je poskusil učiteljskičnik Koebek, 16 let star, roparski napad na svojega gospodarja. Koebeka so zaprli.

Jesenske orožne vaje za obseg 3. kora so so določile na naslednje termine: za pešce in lovce od 26. avgusta do 7. sep-tembra in od 30. avg. do 11. septembra. Za trdnjavske topničarje (p. št. 4 in 3) od 19. do 31. julija. Za poljne in gorske top-ničarje: poljni topn. polki 7, 8 in 9 od 19. do 31. julija, pri p. št. 7 še od 2. do 14. avg., pri gorskem topn. polku št. 3 od 14. julija do 2. avgusta, od 3. do 22. avgusta in od 23. avgusta do 11. sept. Sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9 od 19. do 31. julija in pri št. 2. in 16. od 30. avg. in 13. sept. naprej po 14 dni.

Francoski licej v Belemgradu. — Sr-bška vlada je predložila Franciji predlog, da bi se ustanovil v Belemgradu francoski licej. Profesorje bi imenovala francoska vlada, stroške za napravo in vzdrževanje liceja pa bi plačala Srbija.

Evropska vseučilišča. — V Evropi imamo skupno 129 vseučilišč z 228.721 slušatelji. Na posamezne dežele se razdele sledeče: Nemčija 21 vseučilišč z 49.079 slušatelji, Italija 21, Francija 16 z 31.494 slušatelji, Angleška 15 z 24.716 slušatelji, Avstrija 8 z 19.649 slušatelji in sicer Du-naj 6.205, Praga (češko) 3.700, (nemško) 1.335, Lvov 2.732, Krakov 2.023, Gradec 1913, Inmost 1058, Černovice 673, dalje 2 vseučilišči na Ogrskem v Budimpešti z 6551, in v Klužu z 2.145 slušatelji. Rusija in Španska jih imata po 9, Švicarska 7,

Belgija 4, Švedska in Srbija pa po eno vseučilišče, ki so pa primerno jako dobro obiskana.

Novi davek na dedščine in darila. — Po novem načrtu, kateri je predložil fi-nančni minister dne 3. junija državnemu zboru, bi bil davek na dedščine progresi-ven. Dedščine do 400 K ostanejo davka proste, do 500 K tudi, toda le v bližjem so-rodstvu, pri zakonskih in pri osebah, ki so bile v službi pri zapustniku; pri drugih so-rodnikih do tretje stopinje bo znašal da-vek 5%; pri dedščinah od 500 K — 1000 K bo znašal davek po že označenih kate-gorijah 1.25—10%, pri 1000—5000 K 1.25—11%, pri 5000—10000 K 1.25—12%, pri 10.000—50.000 K 1.5—13%, pri 50.000—100.000 K 2—14%, pri 100.000—250.000 K 2.5—15%, pri 250.000—1 milijona 3—16%, od 1—2 milijonov K 3.5—17%, in kar je čez 2 milijona K 4—18%.

Pri tem načrtu je obvladalo načelo, razbremeniti manjše dedščine in obdačiti v večji meri višje dedščine. Po statistiki, katera se tudi nahaja v vladnem načrtu, je vseh dedščin 399.975; pri teh ostane osta-ne 164.467 neizpremenjenih, pri 27.468 se davek zviša, pri 208.040 se pa dosedanji davek zniža.

Do sedaj se je pridobilo pri davkih na dedščine na leto 19.1 milijonov K, po no-vem načrtu je bo pa dobilo 29.4 milijonov K, t. j. 10.3 milijonov K več.

Kakor davek na dedščine se bo stop-njeval tudi davek na darila in sicer po o-sebnem razmerju med obdarovalcem in darovateljem.

Mali oglasi.
Najmanjša pristojbina stano 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na tožali (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se vratarja s 1. julijem. Prednost imajo oni, ki nimajo otrok. Natančneje se izve v tekalšču Franca Josipa št. 62.

Pozor! Pozor!
Važno za vsakogar!
Velik zaslužek
na prijeten in lahek način si pridobijo ljudje v manj-sih mestih, trgih in vaseh. — V poštev pridejo pred-vozem gostilničarji, vozniki, pisarji itd. itd. Nikako zavarovanje prodaja srečk ali kaj slinčnega. Naslov je napraviti na: „P 2328 G.“
Annoncen-Expedition
HAASENSTEIN & VÖGLER, St. Gallen (Schweiz).

Pred 1 kozarec vode iz »Tempei-ovega« vreleca pospešuje ok zajužikom in prebavanje ter žene na vodo. »Styria-vrelec« ima enake lastnosti, a močnejši učinek.
Zaloga pri Gnl. Jeretiču in fl. Seppenheferju v Gorici.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
je razpisala svoj
redni letni občni zbor
na soboto dne 26. t. m. ob 6. uri zvečer.
Ker se je pokazala potreba nujne spremembe nekaterih do-ločil naših pravil, in to z ozirom na razsodbo upravnega sodišča v enakih slučajih pri nekaterih drugih zadrugah, podpisano načelstvo preklicuje razpis tega občnega zbora in določa nov občni zbor na
dan 3. julija t. l. ob 6. uri zvečer
v zadruginih prostorih.
DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v l. 1908. in potrditev letnih računov.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Prememba § 5, 24. in 35. zadruginih pravil.
4. Slučajnosti v smislu § 37. d. p.
Računi za l. 1908. so v smislu § 25. d. p. razpoloženi v zadruginem uradu.
V GORICI, dne 24. junija 1909.
Načelstvo.

udlikovana pekarija in sladničarna
Karol Draščik

v Gorici na Korunu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pinče itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveča.

Cene z nerne.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, zastopnik automatov za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev. Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem pri

Batjel-u

Gorica

Stare plošče od gramofonov se zamenjajo in sicer za tri se udobi eno novo.

Zasebni dekliški licej, trgovski tečaj, gospodinjstva in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izberna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurzi za slovenščino in hrvaščino. — Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šola 200 K, za ljudsko šola 100 kron.

Na željo se dopošljejo prospekti.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo

izbero pohištva vseh slogov za

vsak stan, priprostega in naj-

sinejega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, polatke na sipe in platno, ogledala, žirna in platno.

Zahvala.

Za mnogobrojni izkaz sočustva o priliki sm ti predrage tete, gaspe

Terezije Jonko

izrekam tem potom presrečno zahvalo častiti duhovščini celega okraja, c. kr. uradništvu, gg. pevcem za ginljivo petje v hiši žalosti in na pokopališču vsem bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem in znanecem celega okraja, ki so v veličastnem sprevedu spremlili drago pokojno k večnemu počitku. Bog plati!

V BOVCU, 19. junija 1909.

Žalujoči

Pavlin Ivan.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v hotelu „pri zlatem jellenu“

zobozdravniški atelier.

Ordinira se: od 9. ure zj. do 12. dop. in od 2. ure do 5. pop.

Dr. Ivan Eržen
zobozdravnik.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozrom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določa tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalne naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Rimske toplice v Tržiču

(Montalcone) na Primorskem.

Temperatura 38–40°. — Odprto od 1. junija do konce septembra. — Kopališče povečano in na novo urejeno s 40 sobami. — Postrežba točna in izvrstna.

Oskrbništvo.

Naznanilo.

Manufakturna trgovina IVAN MARCUZZI dediči se je preselila s 3. junijem t. l.

na Travnik (Piazza Grande) št. 16.

Obenem se naznanja cenj. odjemalcem, da od 3. junija do 30. junija se bo razprodajalo vse blago, ki se nahaja sedaj na Travniku (Piazza Grande) št. 24 s 30% do 50% popusta.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvani cesarski brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatre ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebni pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani nasproti stari Tišlerjevi gostilni.